

Wat betekent het nieuwe pensioenakkoord voor de gepensioneerden?

Vooraf een aantal kernpunten van het nieuwe pensioenstelsel.

Nu ook het FNV zich positief heeft uitgesproken over het raamwerk van het nieuwe pensioenstelsel kunnen de vervolgstappen worden gezet. Het uitwerken van de vele hoofdlijnen gedurende de overgang van de huidige naar de nieuwe regeling zal uiterlijk 1 januari 2026 voltooid dienen te zijn.

Na wetgeving, die per 1 januari 2022 van kracht moet zijn, wordt via een zogenaamd transitieplan op een zelf gekozen moment (ten minste vóór 1 januari 2026) door de sociale partners aan de pensioenfondsen gevraagd de nieuw overeengekomen pensioenregeling te implementeren. Er wordt tevens een communicatieplan opgesteld, waarin de deelnemers worden geïnformeerd over de gevolgen voor hun pensioen na deze overgang, met de daaraan verbonden risico's.

Voor een bedrijfstakpensioenfonds, w.o. ons Bpf. MITT, wordt het transitieplan opgesteld door de sociale partners in nauw overleg met het pensioenfonds.

Het Verantwoordingsorgaan krijgt een versterkt bezwaarrecht t.a.v. het 'invaar'-besluit. Zij kan het bestuur terug fluiten indien zij bijvoorbeeld van mening is dat het evenwicht tussen werkenden en gepensioneerden niet is gewaarborgd.

Het transitieplan is dus een uitermate belangrijk document, waarin vrijwel alle praktische zaken worden geregeld. De inhoud wordt bepaald door de uitwerking van de gekozen mogelijkheden, die de premieovereenkomsten en overige veelal wettelijke bepalingen bieden.

Alle pensioenfondsen krijgen de vorm van een premieovereenkomst.

Er is een keuze uit twee:

1. Premiereregeling met uitgebreide risicodeling.

- Een premiereregeling waarbij collectief wordt belegd voor actieven, slapers en pensioengerechtigden.
- Periodiek bepalen sociale partners of de premie voldoende is om de doelstelling te halen, waarna de premie of de doelstelling kan worden aangepast.
- De invulling van het beleggingsbeleid hangt af van de risicohouding van de verschillende groepen.
- Het renterisico wordt per groep verschillend afgedekt en per groep toebedeeld.
- Naarmate een deelnemer ouder wordt, deelt hij minder in de winsten en verliezen. Het risico wordt zo naar leeftijd toebedeeld.
- Mee-en tegenvallers kunnen over de jaren worden verspreid.
- De deelnemer kan zien hoeveel premie voor hem is betaald en hoe die rendeert met het beleggingsrendement.

- Onderdeel van het collectieve beleggingsvermogen is de solidariteitsreserve. Deze mag maximaal 15% van het gehele vermogen bedragen. Met deze reserve kunnen risico's over de generaties worden verspreid. Deze reserve wordt gevuld uit de premies en/of het beleggingsrendement.

2. Verbeterde premieregeling, al dan niet met uitgebreide collectieve risicodeling

Deze regeling geeft een aanzienlijk aantal mogelijkheden die veelal zijn gericht op individuele keuzes.

Ook hiervoor zullen de contouren verder uitgewerkt dienen te worden, waarin er aanmerkelijke verschillen tussen de pensioenfondsen kunnen optreden.

Een aantal praktische kanttekeningen.

- Het nieuwe stelsel kan zowel voor- als nadelen bieden, omdat de kans op indexering maar ook de kans op korting toeneemt.
- De hoogte van het pensioen wordt vastgesteld op basis van een "projectierendement". Dit is een rekenmethodiek van door de overheid vastgestelde parameters. Hiervoor is een aantal richtlijnen vastgesteld die verder uitgewerkt worden. Elementen hierin zijn de rentetermijnstructuur plus/minus de opslag/afslag.
- De gepensioneerden "varen" in met hun bestaande persoonlijke pensioenvermogen. Na de implementatie kan dit eind kalenderjaar worden geïndexeerd, gekort of gelijk blijven. Dit is afhankelijk van het bovengenoemde projectierendement.
- Er worden meerdere leeftijdsgroepen gevormd met een eigen risicoprofiel en de daaraan gekoppelde opbouw resp. uitkeringen. Er is aan de minister verzocht deze ook bij de gepensioneerden te vormen, omdat de financiële situatie van een 65-jarige anders kan zijn dan de van een 85-jarige.
- Er zijn drie afspraken gemaakt om de pensioenuitkeringen te stabiliseren. Mee-en tegenvallers wegen minder zwaar mee naarmate deelnemers ouder zijn. Zij kunnen in de tijd worden gespreid (compensatie slechte jaren met goede) met een maximum periode van 10 jaar.
- In slechte jaren kunnen tegenvallers verder worden gedempt met de solidariteitsreserve.
- Het wordt mogelijk om voor alle pensioengerechtigden dezelfde procentuele verhoging of verlaging toe te passen.
- Doordat in het nieuwe pensioencontract geen pensioenuitkering meer wordt beloofd, hoeft een fonds niet meer voortdurend in de gaten te houden of het genoeg in kas heeft om aan al die beloftes te voldoen. Zij hoeven niet langer grote buffers aan te houden. Dat betekent een einde aan de rekenrente en aan de dekkingsgraden.
- Het partnerpensioen blijft ongewijzigd ten opzichte van de huidige situatie.
- De compensatie voor de doorsneepremie voor de ca. 35 - 45 jarigen gaat niet ten koste van de gepensioneerden.

- Tot de tijd van de daadwerkelijke overgang: voor 2021 volgt geen korting als de dekkingsgraad op 31 december dit jaar hoger is dan 90%. Over de jaren daarna is geen zekerheid.

De Koepel van Gepensioneerden, waar de VGKTC bij is aangesloten, heeft de minister op 17 juni o.m. het volgende geschreven:

"Uit de besprekingen met onze achterban is duidelijk naar voren gekomen, dat zij het onbegrijpelijk vinden dat zeer veel gepensioneerden, na 12 jaar niet te zijn geïndexeerd, in de overgangperiode nog steeds geen perspectief hebben op indexatie. Voor mensen die nu 10 jaren zijn gepensioneerd, zou dit betekenen dat zij in 2026 gemiddeld nog twee jaren te leven hebben en dus vrijwel hun hele pensioenvermogen hebben zien groeien, zonder daar zelf ook maar iets van te mogen zien in de vorm van indexeringen."
Waarvan acte.

Tot slot:

Het is duidelijk dat wij onder het huidige stelsel (forse) kortingen kunnen verwachten. Door dit nieuwe pensioenakkoord worden deze voorlopig afgewend en is er in de toekomst een rechtvaardiger verdeling mogelijk door indexeringen.

Het bovenstaande is slechts een globale indruk van een bar ingewikkeld en incompleet nieuw stelsel waarvan de fundamenteen er nu liggen, maar nog geheel afgebouwd moet worden.

Wij wensen alle betrokkenen, in het bijzonder onze vertegenwoordigers, alle succes toe zodat dit er zal staan als een huis waarin wij ons thuis voelen.